

Επώνυμο	Σαρδούνης
Όνομα	Δημήτρης (Μίμης)
Ψευδώνυμο / καλλιτεχνικό όνομα	Μίμαρος
Τόπος γεννήσεως	Πάτρα
Ημερομηνία γεννήσεως	1859 ή 1865
Ημερομηνία θανάτου	1912
Βιογραφικά στοιχεία	<p>Γεννήθηκε στην Πάτρα το 1865 και πέθανε το 1912 Ήταν παιδί της Μαρίας Κρίππα. Τελείωσε το σχολαρχείο και σπούδασε βυζαντινή μουσική. Το 1882 διορίστηκε ψάλτης στον καθεδρικό ναό της Πάτρας. Ως караγκιοζοπαίχτης πρωτοεμφανίστηκε το 1894. Πέντε χρόνια αργότερα, εγκαταστάθηκε στην Αθήνα και έδωσε παραστάσεις σε ένα καφενείο της οδού Πανεπιστημίου. (Πηγή:http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%AE%CF%84%CF%81%CE%B7%CF%82_%CE%A3%CE%B1%CF%81%CE%B4%CE%BF%CF%8D%CE%BD%CE%B7%CF%828/5/13)</p> <p>...ήταν νόθο παιδί της Μαρίας Κρίππα, αρκετά εγγράμματος για την εποχή του... Πηγή: http://www.realpolitics.gr/archives/23708/</p> <p>Ο Δημήτρης (Μίμης) Σαρδούνης γεννήθηκε στην Πάτρα το 1865. Γίνεται ψάλτης σε νεαρή ηλικία στο ναό της Ευαγγελίστριας και καθηγητής της βυζαντινής μουσικής. Το 1890 εγκαταλείπει τα «κεκτημένα» κι αποφασίζει να αφοσιωθεί στην τέχνη του θεάτρου σκιών. Συγκρούεται και συγκρούονται μαζί του η εκκλησία, η κοινωνία (η ονομαζόμενη «καλή»), η ίδια η οικογένειά του. Οι λαϊκοί άνθρωποι, αυθόρμητα τον πλησιάζουν, του συμπαραστέκονται και τον ενθαρρύνουν στο εγχείρημά του. (Πηγή https://athens.indymedia.org/front.php3?lang=el&article_id=13509538/5/13)</p> <p>Ο Μίμαρος (Δημήτρης Σαρδούνης) γεννήθηκε στην Πάτρα το 1865 (ο Κώστας Μπίρης τοποθετεί τη γέννησή του το 1859). Νόθο παιδί της Μαρίας Γρίππα. Αν και φτωχός, τελείωσε το σχολαρχείο (κάτι σαν το σημερινό γυμνάσιο) και σπούδασε σε βυζαντινή μουσική. Το 1882 διορίστηκε ψάλτης στον καθεδρικό ναό της Πάτρας. Ως караγκιοζοπαίχτης πρωτοεμφανίζεται το 1894. Πεντε χρόνια αργότερα, έρχεται στην Αθήνα και δίνει παραστάσεις σ' ένα καφενείο της οδού Πανεπιστημίου. Γύρω από τη ζωή του υπάρχει ένας μύθος και κάποιο μυστήριο. Πάντως πρέπει να υπέφερε απο μοναξιά μέσα στο ρηχό και μίζερο στενό του περιβάλλον. Πέθανε αλκοολικός το 1912... Πηγή: http://karagiozis.webs.com/istoria/istoria.htm8/5/13)</p> <p>Ο τερορίστας Δημήτρης Μάσσαλης και ο αστυνομικός διευθυντής Στυμφαλιάδης Το 1892 ο αστυνομικός διευθυντής Πατρών Στυμφαλιάδης, ακολουθεί το παράδειγμα του Αθηναίου ομόλογου του Μπαϊρακτάρη. Στις επίσημες διακηρύξεις του τόνιζε ότι στην Πάτρα δεν έχουν θέση οι μάγκες, οι χασικλήδες, οι κακοποιοί, οι αμανετζήδες και οι караγκιοζοπαίχτες, αλλά στην πράξη τον ενδιέφεραν περισσότερο οι μαχητικοί εργάτες, τα μέλη των κοινωνικών οργανώσεων και όσοι συμπαθούσαν τις νέες ιδέες του αναρχισμού. Σε κάθε ευκαιρία τους κατηγορούσε για απειθεία και διασάλευση της τάξης, για υποκίνηση σε στάση, απαγόρευε τις συγκεντρώσεις τους, ακόμη και τις συζητήσεις τους, σαν προπαγάνδα και προσηλυτισμό σε μη αναγνωρισμένη θρησκευτική αίρεση. Ακόμη κι όταν ο Καραγκιόζης του Σαρδούνη άρχισε να κερδίζει συμπάθειες μέσα στους εμπόρους και στους αστούς, ο Στυμφαλιάδης παρέμεινε εχθρικός και καχύποπτος. Μια μέρα ο Στυμφαλιάδης καλεί τον Σαρδούνη στο γραφείο του και του ζητά με πλάγιο τρόπο να γίνει «συνεργάτης» του, λόγω ότι η εργατική τάξη της εποχής κατακλύζει τις παραστάσεις του και ο Μίμαρος είναι πολύ αγαπητός σε αυτή. Χαρακτηριστικός είναι ο μεταξύ τους διάλογος: Σ.: «Καλώς το παλικάρι με τις καδένες του». Μ: «Με καλέσατε και ήρθα, κύριε διοικητά.» Σ: «Σαρδούνη, γνωρίζεις ότι ο Καραγκιόζης σου συγκεντρώνει υπόκοσμο. Ανάμεσα, λοιπόν, στους θεατές σου κρύβονται πολλοί ύποπτοι. Εσύ τους ξέρεις ή τους μαθαίνεις. Θα θέλαμε να μας ενημερώνεις τότε τότε.» Ο Σαρδούνης αρνήθηκε να γίνει χαφιές του, αλλά ύστερα από λίγες μέρες τον ξανακάλεσε. Αυτήν τη φορά ήθελε να τον τρομοκρατήσει:</p>

Σ: «Σαρδούνη, ο Καραγκιόζης σου γίνεται άντρο των δολιοφθορέων της κοινωνίας».

Μ: «Ποιοι είναι αυτοί, κύριε διοικητά;»

Σ: «Αναρχικοί και τερορίστες, δεν τους γνωρίζεις;»

Μ: «Δεν γνωρίζω, κύριε διοικητά.»

Σ: «Κάνεις τον παλικαρά, αλλά έχω τη δύναμη να σε συντρίψω. Πρόσεχε, Σαρδούνη, θα φας το κεφάλι σου.»

Από το 1893 οι έλεγχοι της αστυνομίας είχαν πυκνώσει, έφτανε μια λέξη-κλειδί για να σε σύρουν σε ανακρίσεις. Ο Καραγκιόζης του απέφευγε να λέει ύποπτες κουβέντες, είχε γίνει πολύ προσεχτικός. Οι λέξεις «αργία Κυριακής» (Η αργία της Κυριακής δεν είχε ακόμη καθιερωθεί, έγινε το 1910 και αποτελούσε πρώτο αίτημα των εργατικών κινητοποιήσεων), «απεργία», «δικαιώματα», «κοινωνισμός», «σοσιαλισμός» και «αναρχικές ιδέες» ήταν απαγορευμένες.

Ο τσαγκάρης Δημήτρης Μάτσαλης, μέλος της «αναρχικής ομάδας Πάτρας», ήταν επιστήθιος φίλος του Μίμαρου. Άνηκε στον αναρχικό «χώρο» της εποχής και μάλιστα στη πιο ριζοσπαστική τάση του, που ήταν υπέρ της ένοπλης μαχητικής δράσης (τερορίστες). Τον Γενάρη του 1896, ο Μάτσαλης, σκοτώνει με μαχαίρι τον τραπεζίτη Διονύση Φραγκόπουλο και τραυματίζει τον μεγαλέμπορα Ανδρέα Κόλια. Στη συμβολή των οδών Γεροκοστοπούλου και Ρήγα Φεραίου στο κέντρο της πόλης, μέρα μεσημέρι. Ο Μάτσαλης συνελήφθη αμέσως.

Στην απολογία του είπε: «Ότι έκανα, το έκανα χάριν της Ιδέας. Κανένας δεν μ' έβαλε. Μόνος μου ενήργησα. Φονεύσας δεν απέβλεψα εις τα πρόσωπα, αλλά εκτύπησα το Κεφάλαιον. Είμαι αναρχικός και ως αναρχικός είμαι υπέρ της βίας ως αναρχικός είμαι υπέρ της τρομοκρατικής βίας».

Τρεις μέρες μετά τη σύλληψη του βρέθηκε νεκρός μέσα στη φυλακή, διαμελισμένος από καφούλι δυναμίτιδας. Η επίσημη εκδοχή ήταν αυτοκτονία. Δύο χρόνια πριν, στις αρχές Ιουνίου του 1894, ο Σαρδούνης άρχισε τις καλοκαιρινές παραστάσεις του στα Ψηλαλώνια, στο καφενείο του Γιακά. Από τις πρώτες παραστάσεις φαινόταν ότι εκείνο το καλοκαίρι θα είχε μεγάλη επιτυχία. Σε μια από τις πρώτες παραστάσεις ήρθε ο φίλος του ο Μάτσαλης. Ο Μάτσαλης δεν ερχόταν συχνά στις παραστάσεις του, γιατί διαφωνούσε πολιτικά με τα έργα του. Ήταν η εποχή που, μαζί με τη φτώχεια, είχε αρχίσει να φουντώνει και ο πατριωτισμός, και ήταν εξοργισμένος με τα πατριωτικά έργα. Αυτός ήθελε τον Καραγκιόζη επαναστάτη. Ακολουθεί ο χαρακτηριστικός διάλογος μεταξύ Μάτσαλη και Σαρδούνη:

Μ: «τι πατριωτικές αρλούμπες λέει ο Καραγκιόζης ρε Μίμη !»

Σ: «Μα τι θέλεις να κάνει;»

Μ: «Να δείξει το δρόμο της επανάστασης.»

Σ: «Μα δεν γίνεται, ο Καραγκιόζης είναι ένας καταφερτζής που προσπαθεί να επιβιώνει. »

Μ: «Γράψε ένα έργο να γίνεται.»

Σ: «Τι να γίνεται; »

Μ: «Να εξεγείρεται κατά της αδικίας, να χτυπά την πλουτοκρατία στην καρδιά.»

Μετά από λίγες μέρες ο Μάτσαλης ξαναπήγε στη παράσταση χάριν της φιλίας του με τον Σαρδούνη. Ο Μίμαρος χάρηκε που τον είδε στην παράσταση και θέλησε να τον ευχαριστήσει. Έτσι, στην εισαγωγή του αποφάσισε να του παίξει μια νέα σκηνή, χωρίς να σκεφτεί τις συνέπειες:

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Καραγκιόζη μου, σου έχω βρει μια καλή δουλειά.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Τι δουλειά ρε Χατζατζάρη;

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Μάγειρας στο σεράι.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Α μπα, σήμερα δεν δουλεύω.

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Γιατί, ματάκια μου;

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Είναι Κυριακή, ρε Χατζατζάρη. (Ξαπλώνει κάτω.) Κυριακή... αργία.

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Τι λες, Καραγκιόζη μου; Δεν ισχύει αυτό.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Πώς δεν ισχύει; Το λένε οι Δέκα Εντολές, ρε, τη δε ημέρα τη εβδόμη, αργία...

ΧΑΤΖΗΒΑΤΗΣ: Τι είναι αυτά που λες, ματάκια μου; Πήγαινε στη δουλειά σου, η δουλειά δεν έχει αργίες.

ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΗΣ: Ε, τότε κάνω απεργία, ρε Χ-ατζατζάρη. Α-περ-γί-αααα..

Η σκηνή άρεσε και οι θεατές ενθουσιασμένοι φώναζαν και χειροκροτούσαν.

Ο Σαρδούνης ξεχώρισε τη φωνή του Μάτσαλη να επαινεί τον Καραγκιόζη:

«Μπράβο, αδερφέ Καραγκιόζη, πες τα».

Όταν τέλειωσε η παράσταση, δυο αστυφύλακες ήρθαν και τον συνέλαβαν και, χωρίς να του επιτρέψουν ούτε να μαζέψει τα εργαλεία του, τον οδήγησαν αμέσως στη Διεύθυνση Εκεί τον περίμενε ο ίδιος ο Στυμφαλιάδης:

Σ: «Τι παλικαριές είναι αυτές, Σαρδούνη, για αργίες και απεργίες; » .

Μ: «Μια κουβέντα του Καραγκιόζη ήταν, κύριε διοικητά.»

Σ: «Παλικαράς, λοιπόν, ο Καραγκιόζης... Μόνος του το αποφάσισε ή εσύ τον έκανες παλικαρά; »

Ο Μίμαρος πήγε να δικαιολογηθεί, αλλά ο διοικητής δεν σήκωνε κουβέντα:

Σ: «Άκουσε, Σαρδούνη, αν άλλαξες τον Καραγκιόζη να μας ρίξεις στάχτη στα μάτια και τώρα μαζεύεις τους δολιοφθορείς της κοινωνίας, αναρχικούς και τερορίστες, εγώ θα σε σταματήσω. Σ' το 'πα ότι θα φας το κεφάλι σου, Θα βλαστημήσεις την ώρα που δεν τον άφησες Ανατολίτη και χαματζή.»

Τον κατηγόρησε για απειθεία κατά της αρχής, υποκίνηση σε στάση και προσηλυτισμό στον κομμουνισμό και τον έκλεισε μέσα μέχρι να σχηματιστεί η δικογραφία. Ο Σαρδούνης καταλάβαινε ότι η συμπεριφορά του Στυμφαλιάδη ήταν αποτέλεσμα της πολιτικής κατάστασης, αλλά αποτελούσε και την εκδίκηση του Στυμφαλιάδη επειδή είχε αρνηθεί να συνεργαστεί μαζί του. Ο Σαρδούνης πέθανε πάμπτωχος από πνευμονία το 1912.

* Για τη συγγραφή του κειμένου χρησιμοποιήθηκαν εκτενή αποσπάσματα από το βιβλίο του Βασίλη Χριστόπουλου «Στο φώς της ασετιλίνης» (εκδ. Κέδρος 2002) το οποίο αναφέρεται στην ζωή και το

έργο του Μίμη Σαρδούνη.
Ευάγγελος Αληθινός

Το παραπάνω κείμενο δημοσιεύτηκε στο φύλλο 15 (Οκτώβρης 2011) της εφημερίδας δρόμου Άπατρης που κυκλοφορεί στις πόλεις της Κρήτης.

Πηγή: https://athens.indymedia.org/front.php3?lang=el&article_id=1350953 13/5/13)

Προσωπογραφίες

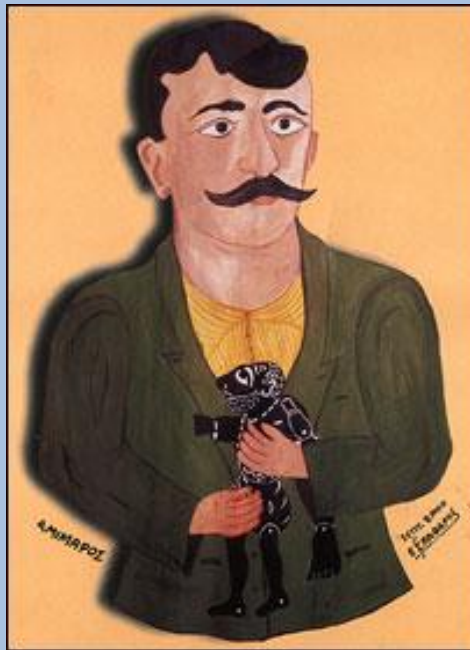

Ο καραγκιοζοπαιχτής Μίμαρος (Δημήτριος Σαρδούνης) ήταν φορέας τής οθωμανικής και κυρίως της ηπειρωτικής παράδοσης του Θεάτρου Σκιών

(Πηγή: <http://paliapatra.gr/picture.php?/3105/category/142> 8/5/13)

(Πηγή: https://athens.indymedia.org/front.php3?lang=el&article_id=1350953 8/5/13)

Έργο του Ευγένιου Σπαθάρη

(Πηγή: http://camerastyloonline.wordpress.com/2009/05/14/afieroma_ston_karagiozi/8/5/13)

(Πηγή: <http://karagiozis.webs.com/istoria/istoria.htm> 8/5/13)

Μόνιμη εγκατάσταση

Πάτρα

Ημερομηνίες
ενασχόλησης με το
Θ.Σ.

...Ως καραγκιοζοπαίχτης πρωτοεμφανίστηκε το 1894. Πέντε χρόνια αργότερα, εγκαταστάθηκε στην Αθήνα και έδωσε παραστάσεις σε ένα καφενείο της οδού Πανεπιστημίου.

(Πηγή: http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%AE%CF%84%CF%81%CE%B7%CF%82_%CE%A3%CE%B1%CF%81%CE%B4%CE%BF%CF%8D%CE%BD%CE%B7%CF%82/8/5/13)

Άλλες
επαγγελματικές
ασχολίες

...Το 1882 διορίστηκε ψάλτης στον καθεδρικό ναό της Πάτρας...

(Πηγή: http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%AE%CF%84%CF%81%CE%B7%CF%82_%CE%A3%CE%B1%CF%81%CE%B4%CE%BF%CF%8D%CE%BD%CE%B7%CF%82/8/5/13)

	<p>... περίφημος τραγουδιστής και ψάλτης, αξιόλογος αυτοδίδακτος ζωγράφος και ευφάνταστος σεναριογράφος...</p> <p>Πηγή: http://www.realpolitics.gr/archives/23708/</p>
Μαθητεία	
Μαθητές	<p>Το έργο του συνέχισαν οι τρεις βοηθοί και μαθητές του, Γιάννης Ρούλιας, Μέμος Χριστοδούλου και Θόδωρος Θεοδωρέλλος.</p> <p>(Πηγή: http://camerastyloonline.wordpress.com/2009/05/14/afieroma_ston_karagiozi/8/5/13)</p> <p>...Οι μεταρρυθμίσεις του Θεάτρου Σκιών από το Δημήτριο Σαρντούνη ή Μίμαρο, επηρέεσαν βαθειά τους συγχρόνους του, ακόμη και το Δημήτρη Πάγκαλο, δημιουργώντας έτσι μια νέα Σχολή Καραγκιοζή, από την οποία, στη συνέχεια, προήλθαν τα τρία διαφορετικά παιζήματα: της Πάτρας (συνέχιση του Μίμαρου), της Ρούμελης (από τον Ρούλια τον Καρπενισιώτη) και της Θεσσαλίας (από τον Μέμο Χριστοδούλου), οι οποίοι ήταν μαθητές του Μίμαρου.</p> <p>Μάλιστα, ο Καραγκιοζοπαίκτης Ρούλιας εμπλούτισε τον θίασο του μπερντέ με την παρουσία του Μπαρμπαγιώργου και ένας από τους μαθητές του, ο Γιάννης Μώρος, πρωτοεμφάνισε στη σκηνή τον Σταύρακα.</p> <p>Επίσης, ένας άλλος μαθητής του Μίμαρου, ο πολυταξιδεμένος Δημήτρης ή Μήτσος Μανωλόπουλος, έφερε από την Αίγυπτο την τεχνική του διάφανου δέρματος για την κατασκευή των φιγούρων, ενώ ένας άλλος, επίσης μαθητής του, ο περίφημος Ντίνος Θεοδωρόπουλος, εισήγαγε από την Αμερική τη ζελατίνα, με την οποία στο εξής θα κατασκευάζονταν τα κουτσούνια.</p> <p>Εκτός των παραπάνω, από τον Μίμαρο επίσης προήλθαν και άλλοι 26 καραγκιοζοπαίκτες (συνολικά 31) και μεταξύ αυτών οι Βασίλης Αγαπητός, Δημήτρης Μπέκος, Θεόδωρος Θεοδωρέλλος ή Μπουσαντρέας, Θανάσης Δεδούσαρος, Ανδρέας Βουτσινάς, Βασίλης ή Βασίλαρος, Διονύσιος Πάτρας, Κώστας Καράμπαλης κ.ά., οι οποίοι με τη σειρά τους έβγαλαν νέους Καραγκιοζοπαίκτες, όπως για παράδειγμα ο μέγας Σωτήρης Σπαθάρης, πατέρας του Ευγένιου, που είχε μαθητεύσει στον Θεοδωρέλλο.</p> <p>Στην Πάτρα, τέλος, διέπρεψαν εκτός πολλών από τους προαναφερόμενους και οι : Ανδρέας Σωτηρόπουλος, Παναγιωταράς, Ασπιωταίοι (Σωτήρης και Δημήτρης), Αντώνης Πλέσσας ή Αντώνναρος, Βασ. Ανδρουτσόπουλος, Νόνιος Αλεξόπουλος, Αλέκος Σακελλαρόπουλος ή Γάμπαρας, Δημ. Ματσούκας ή Μητσάκης, Σωτ. Δερβένης, Αναστάσιος Βακάλογλου ή Ορέστης κ.ά., καθώς και οι εν ζωή Κώστας Παλαιοθόδωρος ή Κώσταρος, Γιάννης Μουρελάτος ή Γιάνναρος και ο συνεχιστής της παράδοσης Κώστας Μακρής...</p> <p>Πηγή: http://www.realpolitics.gr/archives/23708/</p> <p>...Το παράδειγμά του ακολούθησαν πολλοί άλλοι καραγκιοζοπαίχτες, κυρίως μαθητές του, δημιουργώντας μια σχολή άξιων καραγκιοζοπαιχτών (Ρούλιας, Μέμος, Θεοδωρέλλος, ο Πάγκαλος, ο Θεοδωρόπουλος, ο Μανωλόπουλος, ο Βασίλαρος, ο Μόλλας, ο Σπαθάρης, κ.ά.) που το 1924 θα ιδρύσουν το σύλλογό τους...</p> <p>(Πηγή: http://kostasmakris.weebly.com/eta-iotasigmatauomicronrho943alpha-tauomicronupsilon-thetaepsilon940taurhoomicronupsilon-sigmakappaiota974nu.html 8/5/13)</p>
Παραστάσεις σε μόνιμη σκηνή	<p>Ως καραγκιοζοπαίκτης πρωτοεμφανίζεται το 1894. Πεντε χρόνια αργότερα, έρχεται στην Αθήνα και δίνει παραστάσεις σ' ένα καφενείο της οδού Πανεπιστημίου.</p> <p>Πηγή: http://karagiozis.webs.com/istoria/istoria.htm 8/5/13</p>
Παραστάσεις στην Ελλάδα	<p>...Ο Μίμαρος περιόδεψε σε πολλά μέρη της Ελλάδας σημειώνοντας μεγάλη επιτυχία. Το παράδειγμά του ακολούθησαν πολλοί άλλοι καραγκιοζοπαίχτες, κυρίως μαθητές του...</p> <p>Πηγή: http://kostasmakris.weebly.com/eta-iotasigmatauomicronrho943alpha-tauomicronupsilon-thetaepsilon940taurhoomicronupsilon-sigmakappaiota974nu.html 8/5/13)</p>
Παραστάσεις στο εξωτερικό	

Δραματουργία – σενάρια. 1. Καινοτομίες / Νέα στοιχεία

...Ο Μ. έγραφε και τα κείμενα των έργων του, πολλά από τα οποία παίχτηκαν από άλλους караγκιозοπαίχτες της εποχής του, με αποτέλεσμα να διαδοθεί ο Караγκιόζης σε ολόκληρη την Ελλάδα, έτσι όπως τον διαμόρφωσε ο Μ. και σταδιακά τον βελτίωσαν οι διάδοχοί του με δικά τους ευρήματα

(Πηγή: http://www.ygeiaonline.gr/index.php?option=com_k2&view=item&id=35423:mimaros 8/5/13)

...ο Σωτήρης Σπαθάρης - πατέρας του Ευγένιου Σπαθάρη - γοητευμένος γράφει: «Μα και τι δεν ήτανε ωραίο απ'αυτά που έπαιζε ο Μίμαρος; Τι να πρωτοθυμηθεί κανείς; Τα ωραία πατρινά καλαμπούρια του, τα περίφημα τραγούδια του, το ράστε (αμανές) του Μεγαλέξαντρου που ο χαβάς του είναι βυζαντινός, ή τα δυο τραγούδια του Χατζηαβάτη που έχουσε μείνει πια στον Караγκιόζη;» Και πιο κάτω: «Οι μεγάλοι ηθοποιοί της εποχής εκείνης χαιρετούσαν τον Μίμαρο και του λέγανε: "Καλημέρα δάσκαλε!!»...

Πηγή: <http://karagiozis.webs.com/istoria/istoria.htm> 8/5/13

Θεωρείται ο θεμελιωτής και αναμορφωτής του Ελληνικού Караγκιόζη, τον οποίο απάλλαξε από τις βωμολοχίες και τις ανηθικότητες του Τουρκικού Θεάτρου Σκιών και εισήγαγε στο ρεπερτόριό του νέα θεματολογία. Παράλληλα, έκανε σκηνικές αλλαγές, καινοτομίες στην κατασκευή των φιγούρων και μια νέα σπάνια μουσική διάλεκτο. Εισήγαγε ιστορίες από την Ελληνική επανάσταση του 1821 και την αρχαία Ελληνική ιστορία αλλά και από την καθημερινή ζωή. Επίσης δημιούργησε νέες φιγούρες. Ο Μίμαρος μεγάλωσε τις διαστάσεις της σκηνής από 2 σε 4 μέτρα. Άλλαξε την εμφάνιση του Караγκιόζη σε καμπούρη και με μακρύ χέρι σε αντιδιαστολή με τον Τούρκο. Διαφοροποίησε τις άλλες φιγούρες ως προς την Ελληνική πραγματικότητα. Πρόσθεσε στο μπερντέ διάφορα τοπία ανάλογα με την παράσταση, ενώ άλλαξε το υλικό κατασκευής των φιγούρων σε χαρτόνι. Ο Μίμαρος δημιούργησε την δική του «σχολή» και 27 μαθητές του αναδείχτηκαν σε μεγάλους караγκιозοπαίχτες. Ο ίδιος ήταν ο πρώτος επαγγελματίας του είδους.

(Πηγή: http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%94%CE%B7%CE%BC%CE%AE%CF%84%CF%81%CE%B7%CF%82_%CE%A3%CE%B1%CF%81%CE%B4%CE%BF%CF%8D%CE%BD%CE%B7%CF%82 8/5/13)

Ιδιαίτερα αποφασιστική ήταν η συμβολή του θρυλικού караγκιозοπαίχτη Δημήτρη Σαρντούνη στην Πάτρα, τον οποίο αποκαλούσαν Μίμαρο από την ικανότητά του στη μιμική τέχνη. Ο Μίμαρος με τη δύναμη της μιμικής του και με τη δημιουργία νέων τύπων και νέων παραστάσεων, όπου ο εξελληνισμένος πια Караγκιόζης άγγιζε τις ψυ-χές του κοινού, έδωσε νέα μορφή και νέα πνοή στο ελληνικό θέατρο σκιών. Έτσι, μπορούμε να πούμε ότι η αφετηρία για τον δημοφιλή Караγκιόζη ήταν η Πάτρα.

(Πηγή: <http://argolikivivliothiki.gr/tag/%CF%83%CF%89%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%82-%CF%83%CF%80%CE%B1%CE%B8%CE%AC%CF%81%CE%B7%CF%82/> 8/5/13)

Αυτός ο καινοτόμος καλλιτέχνης, την εποχή της αφύπνισης των εθνικών ονείρων για την απελευθέρωση των υπόδουλων αδελφών και χωρών, έγραψε σενάρια και δημιούργησε παραστάσεις ηρωικού περιεχομένου με τον Καπετάν Γκρη, τον Κατσαντώνη, τον Χριστιανομάχο, τους Αρματωλούς των βουνών και, ιδίως, τον Μεγαλέξανδρο.

Πηγή: <http://www.realpolitics.gr/archives/23708/>

Ατάκες – Αστεία

...ο Σωτήρης Σπαθάρης ...γοητευμένος γράφει: "...Τι να πρωτοθυμηθεί κανείς; Τα ωραία πατρινά καλαμπούρια του, τα περίφημα τραγούδια του..."

Πηγή: <http://karagiozis.webs.com/istoria/istoria.htm> 8/5/13

Δραματουργία – σενάρια. 2. Παραδοσιακή δραματουργία

Δραματουργία – σενάρια. 3. Ηρωικό δράμα

Δραματουργία – σενάρια. 4. Παραμυθόδραμα

Δραματουργία – σενάρια. 5. Έργα ιστορικού περιεχομένου

Δραματουργία – σενάρια. 6. Αρχαιότητα - Αρχαίο δράμα

Κύρια χαρακτηριστικά παραστάσεων

Φιγούρες

...Διδάχτηκε την τέχνη του καραγκιοζοπαίχτη από άλλους παλαιότερους και προσθέτοντας διάφορα στοιχεία δικής του έμπνευσης αναδείχτηκε σε αναμορφωτή του ελληνικού Θεάτρου Σκιών. Ο Μ. αγνόησε την τουρκική παράδοση και στα κυριότερα πρόσωπα του θιάσου προσέθεσε τον Βεληγκέκα, τον σιορ Διονύσιο και το Κολλητήρι...

Πηγή: http://www.ygeiaonline.gr/index.php?option=com_k2&view=item&id=35423:mimaros 8/5/13)

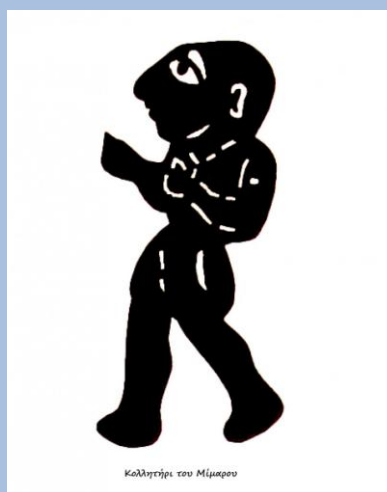
...δικές του δημιουργίες είναι και οι γνωστοί συμπρωταγωνιστές στις ιστορίες του Καραγκιόζη όπως ο «σιορ Διονύσιος», ο «μπάρμπα – Γιώργος», ο «Μορφονιός» και άλλοι...

(Πηγή https://athens.indymedia.org/front.php3?lang=el&article_id=1350953 8/5/13)

ο Καραγκιόζης του Μίμαρου

Πηγή: <http://karagiozis.webs.com/istoria/istoria.htm> 8/5/13

Καλλιτέχρι του Μίμαρου

Πηγή: Σπαθάρειο Μουσείο

<http://www.archaiologia.gr/blog/photo/%CF%84%CE%BF-%CE%BA%CE%BF%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CF%84%CE%AE%CF%81%CE%B9-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%BC%CE%AF%CE%BC%CE%B1%CF%81%CE%BF%CF%85-%CF%83%CF%80%CE%B1%CE%B8%CE%AC%CF%81%CE%B5%CE%B9%CE%BF-%CE%BC%CE%BF/>

Πηγή: Σπαθάρειο Μουσείο

<http://www.archaiologia.gr/blog/photo/%CE%BF-%CF%83%CE%B9%CE%BF%CF%81-%CE%B4%CE%B9%CE%BF%CE%BD%CF%8D%CF%83%CE%B9%CE%BF%CF%82-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%BC%CE%AF%CE%BC%CE%B1%CF%81%CE%BF%CF%85-%CF%83%CF%80%CE%B1%CE%B8%CE%AC%CF%81%CE%B5%CE%B9/>

Σκηνικά

... Ο Σαρδούνης Θεωρείται ο ιδρυτής του ελληνικού Καραγκιόζη, γιατί τελειοποίησε την τεχνική του παιχνιδιού και πλούτισε το ρεπερτόριο με νέα θέματα από την ελληνική ιστορία. Αυτός καθιέρωσε στη «σκηνογραφία» του πανιού, το σεράι του Βεζίρη και την καλύβα του Καραγκιόζη - σύμβολο του πλούτου και της δύναμης το ένα και της φτώχειας και της κακομοιριάς το άλλο...

(Πηγή https://athens.indymedia.org/front.php3?lang=el&article_id=1350953_8/5/13)

...Σαρωτικός στο πέρασμά του, ο Μίμαρος, κατάφερε, με μία μόνο κίνησή του, να απεικονίσει στη σκηνή την ταξική αντίθεση, τοποθετώντας από τη μια μεριά του μπερντέ την άθλια παράγκα του Καραγκιόζη και από την άλλη το σεράι του πασά, του εκπροσώπου της μόνιμης εξουσίας. Ήταν και είναι, κατά γενική ομολογία, η πιο πετυχημένη αναπαράσταση της ταξικής αντίθεσης που υπήρχε και υπάρχει στην κοινωνία...

...

1. Μεγάλωσε το μήκος της σκηνής από 2 σε 4 μέτρα.

...

4. Τοποθέτησε στον μπερντέ διάφορα διακοσμητικά στοιχεία, βοηθητικά και αναγκαία για την αναπαράσταση του περιβάλλοντα χώρου του κάθε έργου, όπως π.χ. βουνά, δέντρα, καράβια, σπηλιές κ.ά., που κατασκεύαζε ο ίδιος.

Πηγή: <http://www.realpolitics.gr/archives/23708/>

Νέες τεχνικές/φόρμουλες/καινοτομίες

Ο Σαρδούνης Θεωρείται ο ιδρυτής του ελληνικού Καραγκιόζη, γιατί τελειοποίησε την τεχνική του παιχνιδιού και πλούτισε το ρεπερτόριο με νέα θέματα από την ελληνική ιστορία. Αυτός καθιέρωσε στη «σκηνογραφία» του πανιού, το σεράι του Βεζίρη και την καλύβα του Καραγκιόζη - σύμβολο του πλούτου και της δύναμης το ένα και της φτώχειας και της κακομοιριάς το άλλο – ενώ δικές του δημιουργίες είναι και οι γνωστοί συμπρωταγωνιστές στις ιστορίες του Καραγκιόζη όπως ο «σιορ Διονύσιος», ο «μπάρμπα – Γιώργος», ο «Μορφονιός» και άλλοι.

(Πηγή: https://athens.indymedia.org/front.php3?lang=el&article_id=1350953_8/5/13)

...Ήταν ένα μεγάλο και σπάνιο ταλέντο, ένας σωστός δέκτης όλων των τεχνοτροπιών, ένας ένθερμος οπαδός του διαλόγου, ένα ανοιχτό μυαλό...

...Εκτός αυτών, ο πολυτάλαντος καλλιτέχνης εισήγαγε στις παραστάσεις του κι άλλες πολλές καινοτομίες:

	<p>1. Μεγάλωσε το μήκος της σκηνής από 2 σε 4 μέτρα.</p> <p>2. Μεταμόρφωσε τον Καραγκιόζη σε μακρυχέρη και καμπούρη, βγάζοντάς τον από το τούρκικο χαμάμ και τα συναφή....</p> <p>3. Διαφοροποίησε τον Δερβέναγα, που θύμιζε έντονα τον Αλή Πασά των Ιωαννίνων, στον πιο ανθρώπινο Βελή Γκέκα, που μοιάζει με τυφλό όργανο της εξουσίας.</p> <p>4. Τοποθέτησε στον μπερντέ διάφορα διακοσμητικά στοιχεία, βοηθητικά και αναγκαία για την αναπαράσταση του περιβάλλοντα χώρου του κάθε έργου, όπως π.χ. βουνά, δέντρα, καράβια, σπηλιές κ.ά., που κατασκεύαζε ο ίδιος.</p> <p>5. Παρουσίασε φιγούρες από χαρτόνι, μετά από πρόταση του ένθερμου θεατή του Γιάννη Διπλάρη ή Βυζανιάρη, τις οποίες, αφού πρώτα τις παρουσίασε στο κοινό του, τις υιοθέτησε, λόγω των ευκολιών που παρείχαν σε σχέση με τον τενεκέ, υλικό με το οποίο κατασκεύαζαν τις φιγούρες μέχρι τότε.</p> <p>Σε αντίθεση με τον τενεκέ, το χαρτόνι ήταν ευκολόχρηστο και συνέβαλλε ώστε η κάθε φιγούρα ή το κάθε βοηθητικό-διακοσμητικό στοιχείο να προσαρμόζονται πιο εύκολα στις μορφικές παραλλαγές που απαιτούσε το κάθε έργο. Επιπλέον, το χαρτόνι δεν είχε το ελάττωμα, όπως ο τενεκές, να κόβει τους σπάγγους με τους οποίους ήταν δεμένα τα μέλη της κάθε φιγούρας.</p> <p>Πηγή: http://www.realpolitics.gr/archives/23708/</p>
	Ρεκλάμες – Αφίσες
Συμμετοχή σε φεστιβάλ	Εθνικά
	Διεθνή
Συμμετοχή σε συνέδρια	Εθνικά
	Διεθνή
Εργογραφία	Έργα Καραγκιόζη
	Άρθρα
	Διασκευές για το συμβατικό θέατρο
Εκπαιδευτικό υλικό	
Συνεντεύξεις Ρεπορτάζ, επιερωματά	Εφημερίδες
	Περιοδικά
	Τηλεόραση
Φωτογραφικό υλικό	
Οπτικοακουστικό υλικό	Μαγνητοφωνήσεις παραστάσεων / μουσικής
	Συνεντεύξεις, κλπ.
	Δίσκοι βινίλιο
	VIDEO/CD
	DVD

	Ταινίες
ΜΜΕ	Τύπος
	Ραδιόφωνο
	Τηλεόραση
Τιμητικές διακρίσεις	
Βιβλιογραφία	